

Center for Legal Resources

Centrul de Resurse Juridice

Nr 367/25.10.2013

Către: **Consiliul Județean Bihor**

În atenția: **Domnului Cornel Popa,**

Președinte

Telefon: 0259 410181

Fax: 0259 410 182

E-mail: registratura@cjbihor.ro,

cornel.popa@cjbihor.ro

**Sesizare privind tratamentele aplicate copiilor cu dizabilități psihosociale în
Centrul de plasament pentru copii cu dizabilități psihosociale din Oradea, județul
Bihor**

Stimate domnule Președinte,

Centrul de Resurse Juridice (CRJ) își manifestă îngrijorarea cu privire la lipsa de apărare a copiilor instituționalizați și vă solicită adoptarea **unor măsuri de urgență pentru stoparea și prevenirea abuzurilor în Centrul de plasament pentru copii cu dizabilități psihosociale din Oradea, județul Bihor.**

CRJ a luat act de faptul că mai mulți copii aflați într-un centru de plasament pentru protecția copiilor cu dizabilități psihosociale din Oradea, au adresat sesizări scrise directorului Direcției Generale de Asistență Socială și Protecție a Copilului Bihor pentru a fi apărați împotriva violențelor fizice și verbale ale unora dintre angajații centrului, după cum arată relatarea jurnaliștilor în materialul alăturat. (<http://stirileprotv.ro/stiri/actualitate/acuzatii-grave-la-un-centru-de-plasament-din-oradea-copiii-spun-ca-sunt-batuti-cu-pumnii-de-angajati.html>)

Iată câteva dintre mărturiile, extrase din reportajul tv:

"Ți se introduceau degetele de la o mână între ușă și toc. Aproape că își strivea degetul".

"Am fost bătut, dat cu capul de pereți, călcat în picioare. Am un canin care mi-a ieșit prin buză în timp ce m-o lovit. M-a amenințat că: te omor, te omor, tot așa urla la mine", este declarația altei victime.

CRJ solicită intervenția de urgență a Președintelui Consiliului Județean Bihor și prezentarea unui raport public care să arate referitor la centrul de plasament din Oradea, cel puțin următoarele:

- Numărul de plângeri, data transmiterii acestora și modalitățile de investigare;

- Modalitățile prin care opiniile copiilor au fost ascultate conform Legii nr. 272/2004;
- Dacă plângerile copiilor au fost adresate poliției și parchetului și cu ce rezultate;
- Mijloacele de protecție a copiilor împotriva abuzurilor, aflate la dispoziția acestora în Centrul de Plasament pentru copii cu dizabilități psihosociale din Oradea, județul Bihor;
- Numărul de copii instituționalizați în județul Bihor și motivele pentru care aceștia nu beneficiază de servicii în comunitate;
- Numărul de copii instituționalizați pe tip și grad de dizabilitate și perioada de timp de la prima instituționalizare;
- Intervențiile și măsurile adoptate pentru a preveni instituționalizarea fiecăruia din copii instituționalizați în județul Bihor;
- Numărul de angajați pe categorii profesionale și specializările personalului care lucrează direct cu copii cu dizabilități psihosociale instituționalizați în Centrul de plasament pentru copii cu dizabilități psihosociale din Oradea, județul Bihor;
- Numărul de dormitoare și numărul de copii/dormitor.
- Fotocopii ale planurilor individuale de recuperare și reabilitare cu anonimizarea datelor cu caracter personal (fără CNP, nume, adresă,etc).
- Orarul de recuperare și reabilitare pentru fiecare copil din Centrul de plasament pentru copii cu dizabilități psihosociale din Oradea, județul Bihor.
- Numărul de decese și numărul de internări/copil instituționalizat în ultimii trei ani, cu menționarea secției și a spitalului.
- Serviciile din comunitate accesate de copii în ultimele 12 luni.
- Motivele pentru care copii cu dizabilități psihosociale sunt instituționalizați în centrul de plasament din Oradea și nu beneficiază de servicii în case de tip familial.
- Care sunt limitele de intervenție ale reprezentanților MMFPSPV pentru prevenirea și sancționarea rețelilor tratamente aplicate copiilor instituționalizați în centrele de plasament.

De zece ani, CRJ atrage atenția că, atât timp cât România va continua să instituționalizeze copii cu dizabilități (aproape 9.000 în prezent), iar instituțiile statului nu vor asigura mijloacele eficiente de protecție a acestor copii, prin control adecvat și monitorizare independentă, abuzurile se vor repeta la nesfârșit, încălcându-se astfel prevederile Convenției și lăsând fără apărare mii de copii cu dizabilități instituționalizați.

Situațiile documentate de CRJ ne indică faptul că, în lipsa deschiderii de servicii în comunitate (articolul 19 din Convenție), respectarea drepturilor fundamentale ale copiilor și adolescenților cu dizabilități psihosociale rămâne o problemă constantă, cel puțin din următoarele considerente:

1. **Reprezentantul legal al copiilor instituționalizați desemnat de instanță este președintele Consiliului Județean, cel care delegă îndeplinirea sarcinilor către șeful de centru.** Cu alte cuvinte, persoana responsabilă cu îngrijirea și siguranța copilului aflată în subordinea ordonatorului principal de credite, ajunge să fie persoana care ar trebui să adreseze plângerea în numele copilului abuzat dar care uneori este una și aceeași persoană cu persoana acuzată de violențe.

2. **România nu a adoptat nici acum un mecanism național independent de prevenire a tratamentelor inumane și degradante** cu scopul protejării celor peste 35.000 de copii, adolescenți și adulți cu dizabilități psihosociale, privați de libertate în instituțiile sociale, medicale sau educative. România a amânat de două ori înființarea acestui mecanism național (2009 și 2012), una din obligațiile asumate prin ratificarea Protocolului Opțional la Convenția împotriva torturii, tratamentelor inumane și degradante.

3. **Nu există personal specializat și interes pentru furnizarea de informații și educație tuturor copiilor cu dizabilități psihosociale,** despre modul în care se pot evita, recunoaște și raporta cazurile de violență și abuz astfel încât serviciile de protecție adresate copiilor să răspundă problemelor de vârstă și dizabilități (art. 16 Convenție).

4. **Nu există ajustări procedurale, adecvate vârstei și gradului de dizabilitate, pentru facilitarea accesului la justiție al copiilor cu dizabilități psihosociale instituționalizați,** atât în etapele de investigație, cât și în alte etape preliminare și nici instrumente adecvate care să le permită copiilor și adolescenților cu dizabilități închiși în centrele de plasament să adreseze și să susțină acuzațiile din plângeri, atunci când sunt abuzați.

5. **Nu există indicatori naționali pentru monitorizarea procesului de deschidere de servicii în comunitate pentru copii cu dizabilități psihosociale** (articolul 19 Convenție).

Domnule Președinte, vă rugăm să nu ezitați să ne contactați dacă sunt necesare informații suplimentare din partea CRJ care pot contribui la prevenirea abuzurilor la adresa copiilor cu dizabilități psihosociale instituționalizați.

Cu deosebită considerație,

Georgiana Pascu

Manager de program "Pledoarie pentru demnitate"

Centrul de Resurse Juridice

E-mail: gpascu@crj.ro

Mobil: 0729 881 159

Tel/Fax : 021 212 06 90, 021 212 05 19

Despre Centrul de Resurse Juridice (<http://www.crj.ro>)

Centrul de Resurse Juridice (CRJ) susține și acționează pentru crearea și funcționarea unui cadru legal și instituțional care să asigure respectarea drepturilor omului și a egalității de șanse și pentru accesul liber la un act de justiție echitabil.

CRJ a efectuat peste 200 de vizite de monitorizare în ultimii 10 ani și a raportat anual încălcări ale drepturilor copiilor și adulților cu dizabilități instituționalizati, incluzând și propuneri și recomandări de îmbunătățire a situației respectării drepturilor omului: propuneri și amendamente legislative, politici publice, instrumente de prevenire a tratamentelor rele, inumane și degradante în instituțiile pentru persoanele cu dizabilități mintale ([http://www.crj.ro/Monitorizarea-drepturilor-copiilor-si-tinerilor-cu-dizabilitati-mintale-din-institutiile-publice-/,](http://www.crj.ro/Monitorizarea-drepturilor-copiilor-si-tinerilor-cu-dizabilitati-mintale-din-institutiile-publice-/) [http://www.crj.ro/Unde-este-interesul-superior-al-copiilor-cu-dizabilitati-severe-si-fara-apartinatori-legati-de-paturile-dintr-o-sectie-de-pediatrie--1159,](http://www.crj.ro/Unde-este-interesul-superior-al-copiilor-cu-dizabilitati-severe-si-fara-apartinatori-legati-de-paturile-dintr-o-sectie-de-pediatrie--1159) <http://www.crj.ro/Manifest-pentru-demnitate-1234>). Într-una din aceste vizite, CRJ l-a descoperit pe Valentin Câmpeanu, un tânăr de 18 ani, infectat cu HIV, care a ajuns în mod abuziv la Spitalul de Psihiatrie Poiana Mare în februarie 2004, direct dintr-un orfelinat, iar în câteva zile s-a stins din viață pentru că angajații instituției au refuzat să-l atingă. Cazul acestui tânăr se află acum în faza deliberărilor la Marea Cameră a CEDO. Dacă CEDO va admite cauza, atunci toate organizațiile neguvernamentale de apărare a drepturilor omului se vor putea adresa instanțelor în numele unor persoane cu dizabilități, în absența unei autorizații specific (<http://www.crj.ro/Centrul-de-Resurse-Juridice-pentru-Valentin-Campeanu-vs-Romania>)

În prezent, CRJ este partener în două proiecte internaționale, finanțate de Comisia Europeană, pentru observarea modului în care sunt respectate drepturile copiilor cu dizabilități psihosociale și intelectuale instituționalizati și pentru a cerceta modul în care copiilor cu dizabilități mintale li se asigură accesul la justiție: [http://www.crj.ro/Accesul-la-justitie-al-copiilor-cu-dizabilitati-mintale,](http://www.crj.ro/Accesul-la-justitie-al-copiilor-cu-dizabilitati-mintale) <http://www.crj.ro/Copiii-privati-de-libertate-in-Europa-Centrala-si-de-Est-intre-mostenire-si-reforma>)